

OLIMPIADA DE LIMBI CLASICE: GREACĂ VECHE, LATINĂ
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București – 21 martie 2025

LIMBA LATINĂ
Clasa a XI-a

I. Oferiți o variantă de traducere literară a textului din limba latină în limba română: (50 p.)

Atacul nocturn al galilor asupra romanilor, cu sprijinul celor asediați

Uno die intermisso, Galli, atque hoc spatio magno cratium, scararum, harpagonum numero effecto, media nocte silentio ex castris egressi, ad campestris munitiones accedunt. Subito clamore sublato, qua significatione qui in oppido obsidebantur de suo adventu cognoscere possent, crates proicere, fundis, sagittis, lapidibus nostros de vallo proturbare, reliquaque, quae ad oppugnationem pertinent, parant administrare.

(C. Iulius Caesar, *De bello Gallico*, VII, 81)

II. Citiți cu atenție următorul text bilingv: (40 p.)

Quae quoniam in senatu illustrata, patefacta, comperta sunt per me, vobis iam exponam breviter, Quirites, ut, et quanta et quam manifesta, et qua ratione investigata et comprehensa sint, vos, qui et ignoratis, et exspectatis, scire possitis.

Principio, ut Catilina paucis ante diebus erupit ex urbe, cum sceleris sui socios, huiusce nefarii belli acerrimos duces, Romae reliquisset, semper vigilavi et providi, Quirites, quem ad modum in tantis et tam absconditis insidiis salvi esse possemus.

Nam tum, cum ex urbe Catilinam eiciebam, sed tum, cum illum exterminari volebam, aut reliquam coniuratorum manum simul exituram, aut eos, qui restitissent, infirmos sine illo ac debiles fore putabam.

(Cicero, *In Catilinam*, III, 3)

De vreme ce aceste fapte au fost aduse la lumină, date în vileag și denunțate de mine în senat, am să vi le înfățișez acum pe scurt și vouă, cetățeni, pentru ca voi, care nu le cunoașteți și așteptați să le aflați, să puteți ști cât de grave și cât de vădite sunt ele și în ce chip au fost urmărite și descoperite.

Mai întâi, de îndată ce, cu câteva zile în urmă, Catilina s-a repezit afară din oraș, deoarece îi lăsase în Roma pe cei care erau părtași la nelegiuirea lui, pe căpeteniile cele mai înverșunate ale acestui război nelegiuit, am stat neconținut de veghe și m-am gândit, cetățeni, cum am putea scăpa cu viață din niște capcane atât de mari și de necunoscute.

Într-adevăr, atunci când îl alungam pe Catilina din oraș, așadar, atunci când țineam să fie izgonit, socoteam fie că împreună cu el va pleca și restul cetei conspiratorilor, fie că cei ce rămăseseră la Roma vor fi neputincioși și slabi fără el.

(Traducere de Mihaela Paraschiv, *Cele patru cuvântări împotriva lui L. Catilina*, 2013)

Redactați o analiză literară a pasajului dat, având în vedere următoarele repere:

- încadrarea textului în contextul *Catilinarelor* ciceroniene;
- comentarea ideilor fragmentului dat: evenimentele la care face referire Cicero, rolul său în îndepărtarea pericolului reprezentat de Catilina, cuvintele cheie în limba latină pentru prezentarea complotului și a conspiratorilor;
- analiza celor trei procedeele argumentative folosite de Cicero pentru justificarea acțiunilor sale;
- comentarea a cel puțin trei elemente stilistice diferite, relevante pentru evidențierea ideilor textului.

Nota bene! Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul de lucru efectiv este de 3 (trei) ore. Se acordă 10 puncte din oficiu. Concurenții pot folosi dicționarul latin – român (sau latin – o limbă modernă).